

РЕШЕНИЕ

№ 24599

гр. София, 18.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в
публично заседание на 20.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на
прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **7231** по описа за **2025** година
докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 – 207 от Административнопроцесуалния кодекс
(АПК), във връзка с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди
(ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба от Е. Е. М. от [населено място] срещу Столична дирекция на
вътрешните работи (СДВР), с която на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ се претендира присъждане
на обезщетение в размер на 151 530 лв. /сто и петдесет хиляди лева/, от които 1530 лв.
имуществени вреди, 150 000 лв. неимуществени вреди, както и законната лихва върху главницата
на вредите за периода от 10.07.2020 г. до завеждане на исковете и законната лихва върху вредите
от завеждане на исковете до окончателното изплащане, причинени от незаконосъобразен
административен акт – Заповед за задържане на лице с рег. № 227-зз1806/11.07.2020г. издадена от
С. Г. С. - ОР при 03 РУ-СДВР на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР и незаконосъобразните
действия на полицейските служители, извършен побой над него на 10.07.2020 г. срещу
11.07.2020г., предшествващи и съпътстващи задържането.

Към исковата молба са приложени писмени доказателства по опис.

В исковата молба и в уточняваща молба, представена в открито съдебна заседание на 29.10.2025г.
е посочено, че претърпяната от ищеца имуществена вреда на стойност 1545 лв. се изразява в:
415 лв.- заплатено лечение в отделение по неврохирургия на УМБАЛСМ „Н.И. П.“ по Фактура №
[ЕГН] от 16.07.2020г.;

320.00 лв., за Съдебномедицинско удостоверение №165/2020г от Съдебна медицина и
деонтология към Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Александровска“
ЕАД;

320.00 лв., заплащане за извършено на 16.07.2020г. магнитно-резонансно образно-диагностично изследване в Медико-диагностична лаборатория по ядрено магнитно резонансна диагностика - „Р. ЕООД“ С.;

40.00 лв., заплатен преглед на гърба, извършен на 05.03.2021г. в „ТОРАКС“, [населено място], [улица];

40лв., заплатен преглед на 12.03.2021г. и изготвяне на индивидуален план за лечение в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 12.03.2021г.;

80 лв., заплатена иглотерапия и мануална лазерна терапия Клас 4/20W (1 зона) , извършена на 16.03.2021г. в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 16.03.2021г.;

80 лв., заплатена иглотерапия и мануална лазерна терапия Клас 4/20W (1 зона) , извършена на 22.03.2021г. в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 22.03.2021г.;

80 лв., заплатена иглотерапия и мануална лазерна терапия Клас 4/20W (1 зона) , извършена на 29.03.2021г. в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 29.03.2021г.;

50лв., заплатена иглотерапия, извършена на 05.04.2021г. в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 05.04.2021г.;

50лв., заплатена иглотерапия, извършена на 11.05.2021г. в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 11.05.2021г.;

70лв., заплатен преглед от доцент К. У. в УСБАЛО „Проф. Бойчо Бойчев“ ЕАД по Фактура № [ЕГН] от 07.01.2022г.;

Според посоченото от ищеца претърпяна от него неимуществена вреда на стойност 150000 лв. се изразява в унижение, страх, срам, стрес, физическа болка и страдание; страх за живота му, паник атаки; недоверие към институциите; опетняване на доброто име и репутацията му; посттравматично стресово разстройство (ПТСР), причинени от незаконосъобразен административен акт – заповедта за задържане и незаконосъобразни действия и бездействия на служители на ответника във връзка със задържането.

В писмен отговор ответникът оспорва исковата молба, излага доводи за липса на елементите, предвидени в закона, за ангажиране отговорността му по реда на ЗОДОВ. В условията на евентуалност оспорва по основание и размер иска. Излага становище по доказателствените искания в исковата молба. Моли исковите претенции да бъдат отхвърлени. Претендира юрисконсулско възнаграждение, прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Представителят на СГП дава заключение за основателност на исковата молба, като счита, е размерът следва да бъде определен по справедливост и с оглед доказателствата по делото.

Административен съд София-град, като обсъди събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

На 10.07.2020 г. ищецът Е. М. е взел участие в протеста, в [населено място], Ларгото, на [улица] пред № 1 и № 2. Около 23:30 ч. комисар С., който е зад първия полицейски кордон, прави жест с ръка на колегите си по посока на ищеца Е. М., като го посочва да бъде изведен от тълпата. Младши инспектор Г. Н., служител на 02 РУ сектор ОСПСОВОР - СДВР, захваща с две ръце от към гърба ищеца Е. М.. В захващането М. се спъва и пада на земята, като си удря главата и останал да лежи на земята неподвижен. В този момент към падналия М. се приближава мл. инсп. Ц. С., служител 02 сектор ОСПСОВОР - СДВР, приближава падналия М. и му нанася удари с крак и два удара с ръка в главата. След това мл. инсп. Н. захваща едната ръка на Е. М. и го издърпва до

тротоара пред Министерски съвет /МС/. След това мл. експерт И. Ф., командир отделение 02 сектор ОСПСОВОР - СДВР и инсп. М. М., полицейски инсп. в 06 РУ - СДВР, хващат за двете ръце Е. М. и се опитват да го изправят. И. Ф. и М. М. не успяват да го изправят и започват да го теглят по посока на колоните на МС, като краката и тазът му се влачат. В този момент Е. М. повторно губи съзнание. Младши инсп. Н. взема падналата на земята шапка на М. и тръгва след И. Ф., М. М. и пострадалия. В този момент към тях се приближава комисар С. и с негова помощ всички вдигат от земята Е. М.. Комисар С. придържа с една ръка М., а Н. ги следва отзад. Непосредствено преди колоните на МС те спират и инспектор М. хваща за врата М., и се опитва да го свали на земята. Младши инсп. И. Ф. нанася един удар с дясната си ръка на Е. М. и спират, и инсп. М. издърпва дясната му ръка, за да му постави белезници, а Ф. извива лявата му ръка, докато М. е в безпомощно състояние. В това време инсп. Н. хваща за врата М. и се опитва да го свали на земята. Присъединилите се служители на 2 РУ С. С. нанася четири удара с крак на М.; С. И. нанася два удара с дясната си ръка и един с крак; М. И. - девет удара с дясната си ръка; В. Д. - нанася един удар с крак; Г. Д. от 09 РУ също нанася удари, както и В. Г. от СДВР. След това го изтеглят до първия задържан под колоните на МС. Г. С. и С. С. после хващат за краката задържания Ж. Г. и го хвърлят върху тялото на Е. М.. Когато са му поставени белезниците на Е. М., В. Г. стъпва с коляно върху десния му крак и пружинира върху гърба му 2 пъти, като се подпира с ръка върху ръката на М. и е стъпил с другия си крак на земята.

Всички тези действия са документирани в изготвен от Инспектората към СДВР доклад с приложена видеотехническа експертиза. Докато му е бил нанасян побоя, М. е молел да спрат да го бият. М. е искал да му бъде оказана медицинска помощ, когато е бил захвърлен под колоните, но полицейските служители са му отказали.

Е. М. бил задържан със заповед за задържане рег. № 227-зз1806/ 11.07.2020 г, издадена от С. Г. С. - ОР при 03 РУ - СДВР и е бил откаран в 03 РУ - СДВР заедно с други пребити от полицейските служители. Там Е. М. многократно е заявил, че има нужда от медицинска помощ поради неопишуеми болки в главата и по цялото тяло, повръщал е неколкратно, но чак на 11.07.2020 г. в 00:37 ч. в 03 РУ е пристигнал медицински екип, който го е прегледал, но въпреки влошеното му състояние не е бил откаран в лечебно заведение. По време на 6-часовото задържане М. е чукал многократно на вратата и е молел да извикат лекар, служители му отговорили: „Момче, няма заради теб да разхождаме само лекарите, ще се оправииш, нищо ти няма, млад си!“.

М. е разбрал, че майка му д-р К. Т. е била в сградата на 03 РУ, искала да окаже на сина си медицинска помощ, но служителите на РУ са ѝ отказали, като са твърдели, че сина ѝ е добре и е бил прегледан от медицински екип.

Около 09:00 ч. на 11.07.2020 г. е пристигнал екип на спешна помощ и като установили тежкото състояние на Е. Мрачен, са го транспортирали до УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“, където е хоспитализиран.

В изготвената му експертиза, при изписването на М. на 12.07.2020 г. е оформена диагнозата мозъчно сътресение, контузия областта на темето на главата, охлузвания по двете колене. В епикриза № 18412/2020 г. на отделението за възрастни по неврохирургия на УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“ за проведено лечение от 11.07. до 12.07.2020 г. е снета следната анамнеза: Постъпва в Н. в съзнание, контактен, адекватен. Травма от 10.07.2020г. Няма пълен спомен, нанесен побой. Оплаква се от главоболие, гадене, болка в гърдите и трудно дишане. Приема се в Клиниката за диагностично уточнение, наблюдение и лечение. Локален статус - Контузия в теменна област двустранно. Отразени са резултатите от направените изследвания - параклинични / кръвни/ изследвания, рентгенография на гръден кош, компютърно топографско изследване на глава и консултации със специалисти - лицево-челюстен хирург, травматолог и хирург, както и

пропъденото лечение. Посочено е, че са налице охлузвания на двете колена, че се оплаква от болки в главата. На 12.07.2020г. 13:10 часа Е. М. напуска стационара и прекратява болничното си лечение по собствено желание срещу подпис.

Съгласно съдебномедицинско удостоверение № 165/2020 г. от 14.07.2020 г., подписано от д-р М. А. - съдебен лекар при УМБАЛ „Александровека“, след извършен преглед на Е. Е. М. - 21 г. с предварителни сведения, че на 10.07.20г. около 22.30 - 23 ч. му бил нанесен побой от група униформени полицейски служители“. В него е описани следните травматични увреждания: обширен мековат оток в дясно, слепоочно-теменно-тилно с размери 12/8 см; охлузване в десния долночелюстен ъгъл, покрито с червеникава коричка над нивото на околната кожа, с размери 3/1 см; мековат оток с размери 6/5 см, разположен непосредствено пред лявата ушна мида и над лявата долночелюстна става; охлузване с диаметър 1,5 см, покрито с червеникава коричка над нивото на околната кожа, по задната повърхност на врата; множество пръснати кръвонасядания с бледо-мораво-жълтеникав цвят с размери в границите на 3-10/2-2,5 см по предната повърхност в горната половина на гръдния кош; С подобна морфология множество групирани кръвонасядания с размери от 1,5-4,5/07-1,5 см в областта на лявото рамо; Дъговидно, петнисто мораво-жълтеникаво кръвонасядане с размери 8,5/1,5 см, в средната трета на дясната половина на тръбната повърхност на гръдния кош; Мораво синкаво-жълтеникаво кръвонасядане с размери 7/4 см, с петнист характер в долната дясна половина на гръдния кош; Охлузване, покрито с червеникаво-кафеникава коричка над околната кожа, с размери 2,5/1,5 см разположено над изпъкналостта на левия лакът; Охлузване, покрито с червеникаво-кафеникава коричка над околната кожа с размери 3/1,5 см по задната повърхност в горната трета на лявата предмишница; Мораво-жълтеникаво кръвонасядане в диаметър 5,5 см по предната повърхност на дясното бедро; Охлузване покрито с червеникава коричка над нивото на околната кожа с размери 6/0,2 см в долната трета на лявото бедро; Охлузвания с червеникав цвят на двете колена, в дясно с размери 4,5/3,5 см. и вляво 3,5/3 см.; Охлузване с размери 3,5/1,5 см по предно-външната повърхност на лявата подбедрица.

Резултат от магнитно-резонансна томография на глава, без контраст № 1832 от 16.07.2020г. - на шестия ден след травмата - на Е. Е. М., от Медико-диагностична лаборатория по ядрено-магнитно резонансна диагностика - „Р. ЕООД“ С. е със заключение за нормална находка, интракраниални артериални вариетета, без самостоятелно клинично значение. Странично: Оток на постилащата мукоза на носните конхи на три нива, вляво, без девиация на назалния септум. Не личат контузии и интракавитарни колекции в околоносните кухини.

Резултат от магнитно-резонансно образно диагностично изследване на шиен отдел на гръбначния стълб без контраст № 0454 от 12.02.2021г. - седем месеца след травмата - на Е. Е. М. от Медико-диагностична лаборатория по ядрено-магнитно резонансна диагностика - „Русев“ ЕООД С. е със заключение: дискови хернии на нива С5-С6 и Тн2-Тн3.

Резултат от магнитно-резонансно образно диагностично изследване на дясна колянна става без контраст № 0149 от 13.01.2022г. - една година и шест месеца след травмата на Е. Е. М. от Медико-диагностична лаборатория по ядрено-магнитно резонансна диагностика - „Русев“ ЕООД С. е със заключение тендинопатия на предната кръстна връзка, лекостепенен реактивен бурсит и синовии.

По искане на ищеца в хода на съдебното дирене е допусната комплексна съдебно-медицинска експертиза, извършена от трима специалисти - доц. д-р М. М. Грозена, д.м. - съдебен лекар; д-р П. С. П., специалист по неврохирургия и доц. д-р В. Т. В. - специалист по психиатрия и съдебна психиатрия. Вещите лице д-р П. П. и доц. д-р В. В. са извършили лични прегледи на Е. Е. М., резултатите от които аз описани в представеното по делото заключение. От заключението се

установява, че при неврологичния преглед на 29.04.2026г. Ищецът е в добро общо състояние, в ясно съзнание, контактен, адекватен, всестранно ориентиран. Неврологичният статус е без отпадна симптоматика. Съобщава за персистираща болка вдясно под шийния отдел на гръбначния стълб, трудна концентрация, при движение на дясната ръка при палпация се усеща прищракване в ставата на дясна ключица към гръдната кост. При Е. М. са налице клинични отклонения в рамките на F43.25. Разстройства в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението.

Според експертизата, от приложената медицинска документация на името на Е. Е. М. са установени следните травматични увреждания: сътресение на главния мозък /без категорични данни за загуба на съзнанието/; двустранна контузия на теменната област; оток вдясно слепоочно-теменно-тилно; охлузване в десния долно-челюстен ъгъл; мековат оток пред лява ушна мида; мековат оток над лявата долно-челюстна става; охлузване по задна повърхност на врата; множество пръснати кръвонасядания по предната повърхност на горната половина на гръдния кош; мораво-синкаво-жълтеникаво кръвонасядане в долната, дясна половина на гръдния кош; дъговидно, петнисто, мораво-жълтеникаво кръвонасядане на дясната половина на тръбната повърхност на гръдния кош; множество групирани кръвонасядания в областта на лявото рамо; охлузване разположено над изпъкналостта на левия лакът; охлузване по задната повърхност в горната трета на лявата предмишница; мораво-жълтеникаво кръвонасядане по предната повърхност на дясното бедро; охлузване в долната трета на лявото бедро; охлузвания на двете колене; охлузване по предно-външната повърхност на лявата подбедрица; остра стресова реакция; разстройства в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението. Според заключението тези травматични и посттравматични увреждания добре отговарят да са резултат от множеството нанесени удари с твърди тъпи и тъпоръбести предмети, каквито са ударите с ръце, юмруци, ритници, като напълно отговарят да са получени по начин и време, както описва Е. Е. М. в исковата си молба. В резултат на нанесения побой са причинените увреждания, които добре се вграждат в F43.0 Остра стресова реакция и впоследствие развила се като F43.25 Разстройства в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението.

Лекостепенното мозъчно сътресение е причинило на ищеца пулсиращо главоболие, за което приемал болкоуспокояващи медикаменти и временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Множеството мекотъканни наранявания в областите на гръдния кош и крайниците са причинили на Е. Е. М. страдание, продължителната болкова симптоматика, която е отзвучала до двадесет дни. Острата стресова реакция с разстройство в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението причиняват постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота. Събитията от 10.07.2020 г. са повлияли негативно психичното функциониране на Е. М. с предизвикването на промени от афективен, вегетативен, когнитивен и поведенчески аспект, описани в психиатричния експертен коментар с диагностична оценка за F43.0 Остра стресова реакция, развила се като F43.25 Разстройства в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението. В процесния случай са с упорито развитие и стабилизиране в годините, а прогнозата при евентуално прекратяване на медикаментозното лечение е неясна и несигурна. След черепно-мозъчната травма ищецът по-трудно се концентрира, което е част от невропсихиатричната симптоматика на травматичната церебрастения, което е една от късните последици след сътресение на главния мозък. След нанесения му побой на 10.07.2020г. при по-дълго седене и ходене се появява болка в гърба, встрани от шията, която при повдигане нагоре и назад на дясната ръка или лягане се успокоява. За тези оплаквания неврохирург му правил

блокади, от които значително намаляла силата на болката, но и към настоящия период, не е отзвучала напълно. При движения на дясната ръка в ставата на ключицата към гръдната кост се усеща „прищракване“. За това оплакване Е. Е. М. не е провел преглед и няма поставена диагноза.

Според експертизата лечението в клиниката по неврохирургия на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“, проведените консултации и образните изследвания са били необходими и уточняващи степента на травматичните наранявания при Е. Е. М.. За пълноценното му възстановяване се провежда необходимото поддържащо, системно, медикаментозно лечение (с антидепресанти) в съчетание със системна психотерапия, за овладяване на смущенията от наличното F43.25 Разстройство в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението и за преизграждане на нагласите му към и реализацията му в живота.

За доказване наличието на неимуществените вреди са разпитани трима свидетели при режим на довеждане на ищеца.

Според показанията на К. Д. Д., майка на ищеца, на 10.07.2020 г. ѝ се обадили по телефона, че синът ѝ е пребит. Обикаляли с бащата на ищеца по всички районни управления, докато не го открили в ОЗ РУ, където бил задържан. Свидетелката останала пред РУ цялата нощ. Към два часа го видяла от далече. Двама полицаи го владели. Главата му била отекла и това много я притеснило свидетеля, заради последствията от тази травма, тъй като освен майка на ищеца, свидетелят е и лекар хирург и знае какви могат да са последствията от такава травма. Свидателят Д. помолила полицаите да извикат спешна помощ да го прегледат, за да видят какво е състоянието му. Накрая извикали екип от спешна помощ, който взел друго задържано момче с открита рана. Към 3-4 часа я пуснали за две минути при него и тя видяла, че Е. М. бил в много тежко състояние. Оплаквал се, че не му е добре, имал болки по цялото тяло, най-вече в главата, бил неспокоен, отнесен. Имал голям оток на главата и това много я притеснило и помолила да го заведат в Пирогов, за да се направят изследвания. След около час дошъл втори екип от спешна помощ и тогава го закарали в Пирогов. Направили скенер на главата и го приели по спешност в отделението по неврохирургия, защото имал комозио. По време на престоя му в болницата полицаи през цялото време влизали при Е. М. и го притеснявали, заплашвали го, което принудило майка му да продължи лечението въкъси. По време на престоя в Пирогов и след него имал болки по цялото тяло, най-вече в гърба и главата, имал рани по гърба, краката, главата. Бил психически разстроен и много притеснен. Според свидетел, притеснението продължава и до днес. Появила се тревожност, паник атаки, изпаднал в депресия. Посещавал многократно психолог, психотерапевт, психиатър. За болките в гръдния кош и гръбнака посетил неврохирург, като се оказало, че има три дискови хернии на гръбначния стълб. и досега два пъти в годината провежда курс с инжекции. Психичната травма останала и продължават да се борят с нея. Е. М. учил право в [населено място] и трябвало да прекъсне няколко месеца, понеже изпитвал страх от пътуване. Все още страдал от тревожност, страх, панически атаки. Има назначено лечение с антидепресанти, които взима и в момента. Оплаквания се появяват периодично и това налага повторно лечение. Депресията му се изразява в нежелание за работа, за учене, отчаяние, тревожност, страх, не иска да пътува, да се среща с приятели. Не се чувствал пълноценен.

Според показанията на свидетеля Г. И. А., приятел на ищеца Е. М., след като бил пребит

на протеста през 2020г. Е. М. имал психически и физически проблеми, които продължават и до днес. След случая ходил на дълга физическа и психическа терапия. Ходил дълго време на лечение във ВМА при доктор на процедури. Получавал паник атаки. Затворил се. Наложило се да продължи дистанционно образованието си. Преди инцидента бил по-общителен и по-весел. След това изпаднал в депресия, имал проблеми. Не искал да излиза и да общува с хора. Станал по-дистанциран. Започнал да ходи на психолог.

От показанията на приятелката му П. А. В. се установява, че имало голяма психологическа промяна в Е. М., все още има проблеми със съня, не може да пътува със самолет. Имали са почивки, които са се проваляли по тази причина. Има психоза от затворени пространства. Ходи на психолог и психиатър. Пие хапчета, на терапия е. Има усещането, че нещо лошо ще се случи. По време на тези състояние ставал по-затворен, спирал да говори, не можел да обясни. Имали проблеми във връзката, заради това и започнали да ходят на терапия. След побоя през 2020 г. посещавал ВМА, имал проблеми в гърба, има болки и до момента. Свидетелката В. заявява, че ищецът работи с нея като адвокатски сътрудник. В работата също се проявявали тези състояния - не можел да пътува с кола, при приближаване на краен срок треперел, казвал, че мозъкът му блокира и не може да работи. Имал страх от полицията, отказвал да влиза в полицейски управления. След случката се затворил и за голяма част от приятелите си от Американския колеж, където е завършил, останал затворен. След като излезли записите на насилието срещу него през 2021г., се чувствал притеснен.

Като доказателство по делото са приети писмени доказателства, неоспорени от страните, представени от ищеца с исковата молба, и заверен препис от доклад рег. № 4575р-2938/18.10.2021г. на дирекция „Инспекторат“ - МВР. Докладът е изготвен от комисия, назначена със Заповед 8121з-1041/12.08.2021г. на министъра на вътрешните работи и е относно извършена проверка в дирекция „Човек ресурси“, „Координация и информационно-аналитична дейност“, СДВР, ОДМВР - В. и други структури на МВР, ангажирани с охраната на мероприятия в [населено място] на 24.10.2019г. и 10.07.2020г. В него са описани събития, относими към задържането на Е. М., онагледени със снимки, представляващи извадки на кадри от наличните по проверката видеозаписи, представени от дирекция П., СДВР, БНТ, БТВ, Нова телевизия и БСТВ. Комисията е изяснила фактическата обстановка по задържането на Е. М., след като е установила полицейските служители, имащи отношение за изясняване на тези обстоятелства с помощта на експертна справка, изготвена на Националния институт по криминалистика. Според посоченото в доклада становище на комисията, ескалацията на напрежението започва около 22:37 часа, когато част от протестиращите се опитват да пробият полицейския кордон пред Министерския съвет и да навлязат в зоната за сигурност на институцията. Действията им първоначално се изразяват в бутане на протестиращите в полицейския кордон, а в последствие започва и хвърляне на предмети по полицейските служители. Предвид ескалацията на напрежението се стига до навлизане на служители от дирекция „Жандармерия“ при ГДНП, оборудвани със специално оборудване - щитове и каски, сред протестиращите. Първоначално около половин час преди ескалацията на напрежението Е. М. се е намирал на тротоара пред президентството, около 5 минути преди ескалацията на напрежението е на приблизително десет човека в дълбочина от полицейския кордон, а непосредствено преди навлизане на полицейските служители сред протестиращите, вече е на разстояние около трима човека в дълбочина от кордона,

като е посочено, че не се отличава съществено от болшинството протестиращи. След жест на комисар С. служители се насочват към М., който вдига двете си ръце и започва да отстъпва. Два или три пъти студентът е бутнат от полицейски служител назад. В доклада подробно са описани събитията след извеждането на Е. М. извън полицейския кордон, който пада и удря главата си, в последствие са описани служителите нанасяли удари с крака и ръце по посока на главата на ищеца, впоследствие го теглят към колоните на МС, където са му поставени белезници и отново е удрян с крака и ръце от полицейски служители. В доклада е посочено, че комисията не е установила от Е. М. да е оказвали видима съпротива при задържането му, а същевременно понася множество удари с ръце и крака от служители на МВР. Направен е извод и че не са налице данни Е. М. да е извършил престъпление, както и че не е приложима хипотезата на чл. 85, ал.1, т.2 от ЗМВР, според което при изпълнение на служебните си задължения полицейските служители могат да използват физическа сила и помощни средства само когато това е абсолютни необходими при задържане на правонарушител, който не се подчинява или оказва съпротива на полицейски орган.

Приложено е за дослужване е адм.д. № 9657/2020г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение.

Искът е с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ във вр.чл.203 и сл. от АПК, предвид изложените фактически обстоятелства в конкретизираната искова молба, че ищецът е неблагоприятно засегнат и е претърпял имуществени и неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от незаконосъобразен административен акт – Заповед за задържане на лице с рег. № 227-зз1806/11.07.2020г. издадена от С. Г. С. - ОР при 03 РУ-СДВР на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР и незаконосъобразните действия на полицейските служители, извършен побой над него на 10.07.2020 г. срещу 11.07.2020г., съпътстващи задържането. Неимуществените вреди се изразяват в унижение, страх, срам, стрес, физическа болка и страдание; страх за живота му, паник атаки; недоверие към институциите; опетняване на доброто име и репутацията му; посттравматично стресово разстройство.

Издател на отменената като незаконосъобразна Заповед за задържане рег. № 227-зз1806/11.07.2020г. е С. Г. С. - ОР при 03 РУ-СДВР, който е в структурата на юридическото лице СДВР. Съобразно разпоредбата на чл. 205 от АПК, искът е предявен срещу юридическо лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите – Столична дирекция на вътрешните работи, поради което е допустим.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне отговорност за дейност на ответника, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва да са налице трите елемента от правопораждащия фактически състав: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие; 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между вредите и незаконосъобразния акт, действие или бездействие. Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ дължимото обезщетение е за всички

имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите.

Съобразно разпоредбата на чл.154, ал.1 ГПК, всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. Така разписаната в закона доказателствена тежест е указана на страните.

Безспорно по делото се установява наличието на първата от кумулативно необходимите предпоставки за основателността и на двата иска - за имуществени и неимуществени вреди, а именно – постановен административен акт, впоследствие отменен като незаконосъобразен с влязло в сила съдебно решение. Видно от приложеното по делото адм.д. № 9657/2020г. на Софийски районен съд с Решение № 20204976 от 29.10.2021г., оставено в сила с Решение № 1935 от 23.03.2022г. по адм.д № 12843/ 2021г. по описа на Административен съд София-град, Заповед за задържане рег. № 227-зз1806/11.07.2020г., издадена от ОР при 03 РУ-СДВР е отменена като незаконосъобразна. От събраните по делото доказателства - медицински документи, свидетелски показания и доклад рег. № 45275р-2938 от 18.10.2021г., се установява, че нанасяния върху ищеца побой от служители на ответника е именно във връзка с изпълнението на незаконосъобразната заповед. В доклада, въз основа на преглед на видеозапис, се установява, че именно непосредствено преди фактическото задържане на Е. М. и по време на задържането му, поставяне на белезници и откарване в 03 РУ са му нанесени множество удари с ръце и крака от полицейски служители. Следва да се посочи, че изготвените медицински документи - епикриза, съдебномедицинско удостоверение, както и доклад рег. № 45275р-2938 от 18.10.2021г., като официални документи, изготвени от длъжностни лица в кръга на службата им по установените форма и ред, обвързват съда с материалната си доказателствена сила, съгласно чл. 172, ал.1 ГПК.

Относно претендираните **неимуществени вреди** :

Съдържанието на понятието „вред“ не е дефинирано от законодателя. Според трайното разбиране, наложило се в теорията и в съдебната практика, вредите са последици от засягане на субективни права, на защитени от правото блага, които не са предмет на права, както и от накръняване на фактически отношения, които правото защитава. Вредата представлява смущение, накръняване или унищожаване на благата на човека, представляващи неговото имущество, права, телесна цялост и здраве, душевност и психическо състояние.

От събраните по делото гласни доказателства се установява, че след задържането и действията на служителите на ответника във връзка с него - употребената физическа сила, нанесеният побой, условията в които е бил настанен, ищецът е преживял значителна физическа болка, бил е хоспитализиран, получил е травматични увреждания, подобно описани в приетата

като доказателство по делото медицинска документация и установени от приетата без възражения съдебномедицинска експертиза.

От показанията на разпитаните свидетели се установява, че Е. М. по време на престоя в Пирогов и след това имал болки по цялото тяло, най-вече в гърба и главата, имал рани по гърба, краката, главата, бил психически разстроен и много притеснен. И след това изпитвал болки в гръдния кош и гръбнака, за които два пъти в годината провежда курс с инжекции. Появила се тревожност, паник атаки, изпаднал в депресия и трудности в концентрацията. Показанията на свидетелите К. Д. и П. В. съдът преценява, на основание чл. 172 ГПК с оглед на всички други данни по делото, като се има предвид възможната тяхна заинтересованост. В случая показанията им съвпадат с установените с писмените доказателства факти във връзка с нанесените на ищеца вреди и здравословното му състояние, подкрепят се и от изводите, направени в приетото заключение по допуснатата комплексна съдебно-медицинска експертиза, поради което съдът ги кредитира като логични, последователни и в съответствие с останалите доказателства по делото. От съвкупната преценка на събраните доказателства се установява, че на ищеца са причинени твърдените в исковата молба неимуществени вреди, част от които продължават и до днес. От заключението по СМЕ се установява, че причиненото при задържането мозъчно сътресение е причинило на ищеца пулсиращо главоболие, множеството мекотъканни наранявания в областите на гръдния кош и крайниците са му причинили страдание, продължителна болка до двадесет дни. острата стресова реакция с разстройство в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението са причинили я постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота. То и друга част от вредите продължават и до днес като по-трудната концентрация, болка в гърба, встрани от шията при по-дълго седене и ходене, „прищракване” при движения на дясната ръка в ставата на ключицата към гръдната. Острата стресова реакция се е развила като разстройство в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението с упорито развитие и стабилизиране в годините, за което ищецът има назначено медикаментозно лечение, което провежда и при което прекратяване, съгласно заключението в експертизата прогнозата е неясна и несигурна. Ищецът все още изпитва и физически страдания и болки в гърба встрани от шията при по-дълго седене и ходене, за които е препоръчително провеждане на физикални процедури. От свидетелските показания се установява, че има също страх от затворени пространства, което му пречи при пътуване със самолет и автомобил и се отразява на работата и личния му живот, забавило е и обучението му в Н..

В заключението на психиатъра в комплексната съдебно-медицинска експертиза е посочено, че развитието на смущенията в следващите периоди е хронифицирано, без рязко отграничаване от първоначалната стресова фаза, маркират се когнитивни смущения, затруднения в концентрацията, в запаметяването, в организацията на учебния процес, ограничаване на интересите, възникване на неувереност в намеренията, на действията и при общуване, чувство на несигурност, свръхсамокритичност до степен на самообвинения и повишени изисквания към себе си, вина, унижение, срам, песимистични очаквания. Настъпили са реални житейски промени - прекъсване на следването, прекъсване на лични отношения, установили се относително трайни песимистични нагласи към живота

По изложените съображения следва да се приеме, че са установени фактите, изложени от ищеца във връзка с претърпените от него неимуществени вреди.

Обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Под преки вреди следва да се разбират само тези, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Освен преки, вредите следва да бъдат и непосредствени, т. е. да са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат.

В мотивите на тълкувателно решение № 1/15.03.2017 г. по тълк. дело № 2/2016г. на Върховен административен съд е изяснен въпросът какво е съдържанието на употребените в чл. 4 от ЗОДОВ понятия - пряка и непосредствена последица от увреждането. Легална дефиниция на тези понятия законодателят не е дал нито в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действалия от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия. Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията "пряка и непосредствена последица" са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение. В практиката на Върховния касационен съд, обективирана в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр. д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр. д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че "... непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите".

От посочените разпоредби следва, че между незаконосъобразния административен акт на ответника, съответно действията по неговото изпълнение - задържането на ищеца - и неимуществените вреди, претърпени от ищеца, е налице пряка причинна връзка. Според приетите медицински документи и експертната оценка на неимуществените вреди са резултат от нанесения побой при задържането му. Според заключението описаните в медицинската документация - съдебното удостоверение и епикриза - травматични и посттравматични увреждания добре отговарят да са резултат от множеството нанесени удари с твърди тъпи и тъпоръбести предмети, каквито са ударите с ръце, юмруци, ритници, като напълно отговарят да са получени по начин и време, както описва Е. Е. М. в исковата си молба и като се е посочено в доклада, представен от ответника. Експертите посочват също, че в резултат на нанесения побой са причинените увреждания, които добре се вграждат в F43.0 Остра стресова реакция и впоследствие развита се като F43.25 Разстройство в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението.

С оглед изложеното искът за присъждане на неимуществени вреди е доказан по основание. Относно размерът на обезщетението, което следва да се определи при условията на чл. 52 от ЗЗД следва да се отчете, увреждането, както и естеството и степента на претърпените морални страдания, както и тяхната продължителност. Като съобрази характера и вида на претърпените вредни последици, ценността на

засегнатите нематериални блага и интереси, икономическият стандарт в страната и запазване авторитета на всеки човек, съдът счита че справедливият размер на обезщетението е 25 000 евро (48895,75 лева). Искът над този размер до претендирания размер 150 000 лв. (76693,78 евро) следва да бъде отхвърлен.

При определянето му съобразява степента на увреждането от понесените от ищеца неимуществени вреди, състоящи се, както в психологически и емоционални, така и във физически болки и страдания, съобразява и методите използвани при задържането и неправомерната употреба на сила при задържането, изразяваща се в побой и използване на нерегламентирани средства за задържане, съобразява и установените психологични промени на вегетативно, емоционално и когнитивно ниво, довели до хронифициране на психичното му състояние, довело до постоянно разстройство на здравето, за което ищецът продължава да провежда лечение в т.ч. и с антидепресанти, и което продължава да се отразява на личния му живот и работата му, както и физическите му травми, които още не са отминали. Съобразява се и фактът, че проевеното насилие е намерило широко отражение в публичното пространство, което допълнително е увеличило интензитета на неимуществените вреди. Съдът съобразява и формираната съдебна практика при сходни дела и приетия от Върховния административен съд за справедлив размер на обезщетение за неимуществени вреди.

Относно претендираните **имуществени вреди**:

Имуществените вреди представляват разликата между имуществото на кредитора след засягане на благото и това, което би имал, ако нямаше засягане. В настоящия случай се претендират претърпени загуби, които представлява реално намаление или ощетяване на съществуващото имущество на едно лице.

От представените по делото писмени доказателства се установява, че ищецът е претърпял неимуществени вреди в размер на 1545 лв. (789.95 евро), изразяваща се в: 415 лв.- заплатено лечение в отделение по неврохирургия на УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“ по Фактура №[ЕГН] от 16.07.2020г.; 320.00 лв., за Съдебномедицинско удостоверение №165/2020г от Съдебна медицина и деонтология към Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Александровска“ ЕАД; 320.00 лв., заплащане за извършено на 16.07.2020г. магнитно-резонансно образно-диагностично изследване в Медико-диагностична лаборатория по ядрено магнитно резонансна диагностика - „РУСЕВ“ ЕООД С.; 40.00 лв., заплатен преглед на гърба, извършен на 05.03.2021г. в „ТОРАКС“, [населено място], [улица]; 40лв., заплатен преглед на 12.03.2021г. и изготвяне на индивидуален план за лечение в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура № [ЕГН] от 12.03.2021г.; 80 лв., заплатена иглотерапия и мануална лазерна терапия Клас 4/20W (1 зона), извършена на 16.03.2021г. в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 16.03.2021г.; 80 лв., заплатена иглотерапия и мануална лазерна терапия Клас 4/20W (1 зона), извършена на 22.03.2021г. в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 22.03.2021г.; 80 лв., заплатена иглотерапия и мануална лазерна терапия Клас 4/20W (1 зона), извършена на 29.03.2021г. в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 29.03.2021г.; 50лв., заплатена иглотерапия, извършена на 05.04.2021г. в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 05.04.2021г.; 50лв., заплатена иглотерапия, извършена на 11.05.2021г. в център за лечение и укрепване на гръбнака Вертебра по Фактура №[ЕГН] от 11.05.2021г.; 70лв., заплатен преглед от доцент К. У. в УСБАЛО „Проф. Бойчо Бойчев“ ЕАД по Фактура №[ЕГН] от 07.01.2022г.

Представените фактури са с подпис и печат на издателя и са придружени от касови бонове. Представените писмени доказателства, удостоверяващи извършените плащания във връзка с лечението на ищеца не са оспорени и като частни документи, иподписани от страните, посочени в тях имат характер на разписка и установяват извършените плащания, поради което и при този иск е налице втората предпоставка по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ - наличие на установена по размер, претърпяна от ищеца имуществена вреда.

Налице е и причинно-следствена връзка между претърпените от ищеца имуществени вреди и незаконосъобразното му задържане с нанесения му побой. Според заключението на експертизата лечението в клиниката по неврохирургия на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“, проведените консултации и образните изследвания са били необходими и уточняващи степента на травматичните наранявания при Е. Е. М.. За пълноценното възстановяване на Е. М. се провежда необходимото поддържащо, системно, медикаментозно лечение. Пред съда вещото лице невролог д-р П. С. П. заявява, че за появилите се сред побоя болки в гърба, встрани от шията, при по-дълго седене и ходене и “прищракване” на дясната ръка в ставата на ключицата при гръдната кост е препоръчително провеждане на физикални процедури.

Основателността на главният иск обуславя и основателност на акцесорната претенция за заплащане на лихви върху главниците на присъжданите обезщетения. Върху определените като обезщетения за непозволено увреждане суми се дължи законната лихва от деня, в който вземането за обезщетение за вреди става изискуемо. Следва да се приложи разрешението, дадено с Тълкувателно решение №3 от 22.04.2004 год. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004г., ОСГК и по т.4 от ТР № 3/22.04.2005 год. по тълк. дело №3/2004 год. на ОСГК на ВКС, според което изискуемостта на законната лихва върху обезщетението е от датата на влизане в сила на решението, с което се отменят унищожавемите административни актове, а при нищожните - това е моментът на тяхното издаване, съответно това е и датата, от която се следва лихва за забава. В тази връзка лихва се дължи от влизане в сила на Решение № 20204976 от 29.10.2021г. по адм.д. № 9657/2020г. на Софийски районен съд, т.е от 23.03.2022г. Претенцията на ищцата за присъждане на лихви от 10.07.2020 г. до 23.03.2022г. следва да бъде отхвърлена.

По разноските.

В разпоредбата на чл. 10, ал. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди се съдържа специална регламентация, относно отговорността на страните за сторените разноски. Тази специална уредба дерогира приложението на общата уредбата на отговорността за разноски, съдържаща се в чл. 78 ГПК и чл. 143 АПК. Предвид изхода на спора и своевременното искане, на основание чл. 10, ал.3 от ЗОДОВ, ответникът следва да заплати разноските по производството – 2474,94 евро възнаграждение на вещите лица, платени от бюджета на АССГ както и внесената държавна такса на ищеца в размер на 10,23 евро. На основание чл. 38, ал.1, вр с ал.1 от Закона за адвокатурата на адвокат Д. следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 1192,06 евро, съразмерно с уважената част от иска, на основание чл. 10, ал.3 от ЗОДОВ. На основание чл. 10, ал.4 от ЗОДОВ, съразмерно с отхвърлената част от иска, на ответника следва да му бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 евро.

Воден от горното, Административен съд София град, Първо отделение, LXV състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Е. Е. М. от [населено място] обезщетение в размер на 789,95 евро за претърпени имуществени вреди, причинени от незаконосъобразен административен акт – Заповед за задържане на лице с рег. № 227-зз1806/11.07.2020г. издадена от С. Г. С. - ОР при 03 РУ-СДВР на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР и незаконосъобразните действия на полицейските служители при задържането му на 10.07.2020 г. срещу 11.07.2020г., ведно със законната лихва върху главницата на вредите за периода от 23.02.2022 г. до завеждане на иска и законната лихва върху главницата от завеждане на иска до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** претендираните лихви върху цялата сума за периода от 10.07.2020г. до 22.02.2022г.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Е. Е. М. от [населено място] обезщетение в размер на 25 000 евро за претърпени неимуществени вреди, причинени от незаконосъобразен административен акт – Заповед за задържане на лице с рег. № 227-зз1806/11.07.2020г. издадена от С. Г. С. - ОР при 03 РУ-СДВР на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР и незаконосъобразните действия на полицейските служители при задържането му на 10.07.2020 г. срещу 11.07.2020г., ведно със законната лихва върху главницата на вредите за периода от 23.02.2022 г. до завеждане на иска и законната лихва върху главницата от завеждане на иска до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск, в останалата му част, до пълния претендиран размер от 76693,78 евро, ведно със съответните лихви, както и претендираните лихви върху цялата сума за периода от 10.07.2020г. до 22.02.2022г.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Е. Е. М. от [населено място] разноски по делото в размер на 10,23 евро (десет евро и двадесет и три цента).

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на адв. Ю. Д. от САК, адвокатско възнаграждение на основание чл. 38 ал.1 от Закона за адвокатурата в размер на 998,46 евро (деветстотин деветдесет и осем евро и четиридесет и шест цента).

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Административен съд София - град разноски по делото в размер на 2474,94 евро (две хиляди четиристотин седемдесет и четири евро и деветдесет и четири цента).

ОСЪЖДА Е. Е. М. от [населено място]. да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) евро.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.